

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A.**, bývajúceho v Ž., proti žalovanému **D.** so sídlom v T., za účasti vedľajších účastníkov 1/ P., so sídlom v B., 2/ E., bývajúcej v P., **o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 35/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2013 sp. zn. 5 Co 68/2013, 5 Co 69/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovanému a vedľajšej účastníčke 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d o v o d n e n i e

Okresný súd Prešov uznesením zo 6.decembra 2012 č.k. 10 C 35/2012 -62 zastavil konanie a rozhodol o náhrade trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uznesením tamajšieho súdu z 26. mája 2011 č.k. 39C/22/2009 - 43 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 8. novembra 2011 sp. zn. 5Co/92/2011 bolo rozhodnuté o takom istom návrhu žalobcu o obnovu konania proti tomu istému žalovanému. Žalobca aj svoj prvý návrh na obnovu konania odôvodnil ustanovením § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a za skutočnosť, ktorú nemohol bez svojej viny použiť, označil nesprávny postup okresného súdu v pôvodnom konaní. Dospel k záveru, že ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 159 ods. 3 O.s.p., ktorú nie je možné odstrániť. Konanie preto podľa § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Prešove uznesením z 30. apríla 2013 sp. zn. 5 Co 68/2013, 5 Co 69/2013 na odvolanie žalobcu a vedľajšej účastníčky E. (odvolaním napadla výrok o trovách konania) potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení konania. Vo výroku o trovách konania zmenil uznesenie tak, že uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť vedľajšej účastníčke 2/ náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania na účet jej právneho zástupcu celkove v sume 230,28 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia a potvrdil uznesenie okresného súdu z 22. januára 2013 č.k. 10 C 35/2012 - 95, ktorým okresný súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu proti výroku, ktorým súd prvého stupňa konanie zastavil uviedol, že za správny

považuje záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého v danom prípade ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci a plne sa stotožnil aj s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí. Za nenáležitú považoval námietku žalobcu, že vec vedená pod sp. zn. 39 C 22/2009 nie je právoplatne skončená, lebo je v nej vedené dovolacie konanie. Otázku, či návrh o neplatnosť dobrovoľnej dražby patrí do časti správneho súdnictva alebo do sporového konania, považoval vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu za bezvýznamnú. Odvolanie vedľajšej účastníčky proti výroku o trovách konania považoval za dôvodné, keďže z hľadiska procesného žalobca zavinil, že konanie bolo zastavené. Je preto povinný v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p. uhradiť vedľajšej účastníčke trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia. V tejto časti preto uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a zaviazal žalobcu zaplatiť vedľajšej účastníčke trovy prvostupňového konania. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a vedľajšej účastníčke, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, priznal aj náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdenie uznesenia okresného súdu, ktorým žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, odôvodnil jeho vecnou správnosťou.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcim výrokom odôvodnil vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a smerujúceho proti výroku o trovách konania odôvodnil tým, že v tejto časti ide o zmeňujúce uznesenie. Odňatie možnosti konať pred súdom malo podľa žalobcu spočívať v tom, že Občiansky súdny poriadok pre prípad opakovaného návrhu pozná inštitút spojenia veci v zmysle § 112 ods. 1 O.s.p., čo súd mal správne urobiť. Okrem toho namietal, že skutočnosti, ktoré nemohol použiť bez svojej viny v konaní vedenom pod sp. zn. 39 C 22/2009 nemusia byť totožné so skutočnosťami uvedenými v návrhu na obnovu konania vedenom pod sp. zn. 10 C 35/2012. Vytkol konajúcim súdom, že vo veci hľadajú iba procesné prekážky, pričom súd mal povinnosť vo veci konať prijatím všetkých účastníkov konania ako ich určil § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a nie vyžadovať splnenie tejto povinnosti od neho. Navrhol preto uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný a vedľajšia účastníčka 2/ navrhli dovolanie žalobcu ako nedôvodne podané zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014) dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. (v znení účinnom do 31.12.2014), ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa zastavil konanie a ktorým nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a zmenil ho vo výroku o trovách prvostupňového konania. Pokiaľ dovolanie žalobcu smeruje proti výrokom uznesenia, ktorými odvolací súd potvrdil uznesenia súdu prvého stupňa treba uviesť, že sa nejedná o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a nejde ani o prípady prípustnosti dovolania podľa písm. b/ a c/ ustanovenia § 239 ods. 2 O.s.p. Dovolanie preto podľa citovaného zákonného ustanovenia neprichádza do úvahy.

V ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. sú výslovne vymenované prípady, v ktorých ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia a teda, v ktorých je dovolanie vylúčené a to bez ohľadu na spôsob, akým odvolací súd rozhodol (či rozhodol tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil alebo zmenil, prípadne iným spôsobom). Medzi tieto prípady patrí aj uznesenie o trovách konania.

Pokiaľ preto žalobca dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu vo výrokoch, ktorým rozhodol o trovách konania, prípustnosť dovolania je v tejto časti v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. vylúčená.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti

účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Pritom dôraz kládol na skúmanie tej vady, ktorej existenciu dovolateľ priamo namietal. Treba však zdôrazniť, že prípustnosť dovolania nie je založená už tým, že dovolateľ určitú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie je takou vadou skutočne postihnuté.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí (porovnaj rozsudok uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 82, ročník 2002).

V posudzovanej veci žalobca prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že sudy nižších stupňov nesprávne konanie zastavili pre nedostatok procesnej podmienky (prekážky rozsúdenej veci), hoci konanie v skutočnosti týmto nedostatkom netrpelo. Dovolací súd sa preto najskôr zaoberal opodstatnenosťou tohto žalobcovho tvrdenia.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Medzi neodstrániteľné podmienky konania, ktoré vylučujú možnosť vec znova prejednať a o veci znova rozhodnúť patrí aj prekážka právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata). Prekážka rozsúdenej veci je naplnená za predpokladu reálnej existencie právoplatného rozhodnutia o veci, totožnosti osôb, ktoré boli účastníkmi konania, ako aj totožnosti predmetu sporu. Totožnosť predmetu veci je daná vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok ako v konaní skôr začatom, t.j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností.

V posudzovanej veci sudy nižších stupňov vychádzali správne zo zistenia, že vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 39 C 22/2009 bolo právoplatne rozhodnuté o návrhu žalobcu o obnovu konania vedeného pôvodne na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 335/2007, že účastníkmi tohto konania boli A. na strane žalobcu a na žalovanej strane D.D. že žalobca návrh na obnovu konania podával z dôvodu uvedeného v § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a že za skutočnosť, ktorú bez svojej viny nemohol v pôvodnom konaní použiť, uviedol nesprávny postup okresného súdu v pôvodnom konaní. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 35/2012 ide znova o návrh A. na strane žalobcu o obnovu konania vedeného pôvodne na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10 C 335/2007, smerujúci proti spoločnosti D... Žalobca ako právny dôvod podania žaloby uvádza, že tu sú skutočnosti, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a tieto

môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci (§ 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a za takúto skutočnosť označil nesprávny procesný postup súdu v pôvodnom konaní.

Na základe týchto zistení súdy nižších stupňov dospeli k správne záveru, že v tomto konaní, v porovnaní s vecou vedenou pod sp. zn. 39 C 22/2009, je daná totožnosť predmetu konania a aj totožnosť účastníkov konania a že vo veci vedenej pod sp. zn. 39 C 22/2009 bolo právoplatne rozhodnuté. Z uvedeného správne, v súlade s ustanovením § 159 ods. 3 O.s.p. vyvodili, že právoplatný rozsudok vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 39 C 22/2009 tvorí pre toto konanie prekážku právoplatne rozsúdenej veci. Ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, na ktorý súd musí prihliadnuť v každom štádiu konania z úradnej povinnosti a ktorého procesným dôsledkom je v zmysle § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. zastavenie konania. Ak preto v danej veci okresný súd zastavil konanie a krajský súd jeho rozhodnutie v tejto časti potvrdil, rozhodli vecne správne. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že zastavením konania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd nezistil ani vo vzťahu k ďalším napadnutým výrokom, že by konanie pred odvolacím súdom trpelo vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a dovolacím súdom nebola zistená ani existencia žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až c/, e/ až g/ § 237 ods. 1 O.s.p.. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon dovolateľ existenciu ostatne uvedených vád ani netvrdil.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 239 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 4 veta prvá O.s.p.).

Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na jej uhradenie. Vedľajšej účastníčke 2/ trovy dovolacieho konania pozostávajúce z odmeny za zastupovanie advokátom nepriznal, nakoľko ich nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za trovy potrebné na účelné bránenie práva (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. mája 2015

JUDr. Ivan Machyniak, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková